

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 23Csp/32/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6422201250
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Adriana Mazúchová
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2022:6422201250.1

Uznesenie

Okresný súd Žiar nad Hronom v právnej veci žalobcu: J. W., Q.. XX.XX.XXXX, W. U. Y. XXX/XX, XXX XX Q. U., proti žalovanému: AXA životní pojišťovna a.s., pobočka poisťovne z iného členského štátu, so sídlom Krasovského 3986/15, 851 01 Bratislava, ktorej právnym nástupcom je UNIQA pojišťovna, a.s., pobočka poisťovne z iného členského štátu, so sídlom Evropská 810/136, 160 00 Praha 6 zastúpenému: Advokátskou kanceláriou CLS Čavojský & Partners, s.r.o., so sídlom Zochova 6-8, 811 03 Bratislava, IČO: 36 854 972, o zaplatenie 1.527,00 € s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Súd konanie **z a s t a v u j e**.

II. Súd žalovanému nárok na náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou doručenu Okresnému súdu Žiar nad Hronom (ďalej len „súd“) dňa 27.04.2022 sa žalobca domáhal vyslovenia neplatnosti zrušenia poistenia vzniknutého poistnou zmluvou č. XXXXXXXXXXXX, a zároveň si uplatnil voči žalovanému nárok na zaplatenie sumy 1.527,00 Eur spolu s príslušenstvom.

2. Po doručení žaloby spolu s prílohami žalovanému, ten dňa 16.06.2022 zaslal súdu vyjadrenie, v ktorom okrem iného namietal nedostatok spôsobilosti byť stranou v predmetnom konaní, tak ako bol žalobcom označený v žalobe - AXA životní pojišťovna a.s., pobočka poisťovne z iného členského štátu, so sídlom Krasovského 3986/15, 851 01 Bratislava, ktorej právnym nástupcom je UNIQA pojišťovna, a.s., pobočka poisťovne z iného členského štátu, so sídlom Evropská 810/136, 160 00 Praha 6. Žalovaný poukázal na to, že odštepny závod a ani organizačná zložka podniku nemá spôsobilosť byť účastníkom občianskeho súdneho konania (R 57/1996). Z obsahu žaloby vyplynulo, že žalobca za žalovaného označil organizačnú zložku zahraničnej právnickej osoby. Napriek tomu, že sa organizačná zložka právnickej osoby zapisuje do obchodného registra, týmto zápisom právnická osoba nevzniká. Zahraničnej právnickej osobe tým vzniká len právo podnikat' na území Slovenskej republiky. Organizačná zložka zahraničnej právnickej osoby nemôže byť nositeľom procesnej subjektivity, a teda nemá právnu subjektivitu. Žalovaný tiež namietal tú skutočnosť, že organizačná zložka AXA životní pojišťovňa a.s., bola vymazaná z obchodného registra, a teda je zrejme, že žalobca vedie spor voči neexistujúcemu subjektu na strane žalovaného. Z toho dôvodu žalovaný namietal nedostatok procesnej podmienky, ktorý nie je možné odstrániť opravou, doplnením, nakoľko sa jedná o neodstrániteľnú vadu konania. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti je žalovaný toho názoru, že žalobca v žalobe ako žalovaného označil subjekt, ktorý v súlade s platným právom nemá procesnú subjektivitu, a teda nemôže byť stranou sporu

3. Podľa § 61 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), procesnú subjektivitu má ten, kto má spôsobilosť na práva a povinnosti; inak len ten, komu ju zákon priznáva.

4. Podľa § 62 CSP, ak strana nemá procesnú subjektivitu, súd konanie zastaví.
5. Podľa § 161 ods. 1 CSP, ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len "procesné podmienky").
6. Podľa § 161 ods. 2 CSP, ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.
7. Podľa § 18 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“), spôsobilosť mať práva a povinnosti majú aj právnické osoby.
8. Podľa § 18 ods. 2 Občianskeho zákonníka, právnickými osobami sú: a) združenia fyzických alebo právnických osôb, b) účelové združenia majetku, c) jednotky územnej samosprávy, d) iné subjekty, o ktorých to ustanovuje zákon
9. Podľa § 7 ods. 1 a 2 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník (ďalej len „Obchodný zákonník“), organizačnou zložkou podniku sa rozumie organizačný útvar podniku podľa tohto zákona alebo osobitného zákona. Pri prevádzkovaní organizačnej zložky podniku sa používa obchodné meno podnikateľa s dodatkom, že ide o organizačnú zložku podniku. Organizačnú zložku podniku právnickej osoby možno na návrh zapísať do obchodného registra.
10. Podľa § 21 ods. 2 Obchodného zákonníka, zahraničnou osobou sa na účely tohto zákona rozumie fyzická osoba s bydliskom alebo právnická osoba so sídlom mimo územia Slovenskej republiky. Slovenskou právnickou osobou na účely tohto zákona sa rozumie právnická osoba so sídlom na území Slovenskej republiky.
11. Podľa § 21 ods. 3 Obchodného zákonníka, podnikaním zahraničnej osoby na území Slovenskej republiky sa rozumie na účely tohto zákona podnikanie tejto osoby, ak má podnik alebo jeho organizačnú zložku umiestnenú na území Slovenskej republiky.
12. Základným predpokladom, aby súd mohol vo veci konať a vydať rozhodnutie, je splnenie procesných podmienok, medzi ktoré patrí aj procesná subjektivita. Procesná subjektivita sa odvíja od spôsobilosti mať práva a povinnosti. Inak ju má len ten, komu ju zákon výslovne priznáva. Spôsobnosť mať práva a povinnosti majú aj právnické osoby. Právnické osoby zapisované do obchodného registra sa stávajú subjektmi práva, nadobúdajú právnu subjektivitu, a teda aj procesnú subjektivitu, dňom svojho vzniku, ktorým je deň zápisu do uvedeného registra, a túto subjektivitu strácajú dňom výmazu z obchodného registra. Neexistencia procesnej subjektivity v čase začatia konania je neodstrániteľnou vadou konania, ktorej následkom je obligatórne zastavenie konania.
13. Z aktuálneho a úplného výpisu organizačnej zložky podniku zahraničnej osoby: AXA životní pojišťovna a.s., pobočka poisťovne z iného členského štátu, so sídlom Krasovského 3986/15, 851 01 Bratislava, IČO: 35 968 079, z obchodného registra Okresného súdu Bratislava I, Oddiel: Po, Vložka č. 1327/B, súd zistil, že táto organizačná zložka zahraničnej osoby bola z Obchodného registra Slovenskej republiky vymazaná dňa 18.12.2021, dôvod výmazu: dobrovoľný výmaz.
14. Lustráciou obchodného registra Českej republiky súd ďalej zistil, že dňa 31.08.2021 došlo k cezhraničnému zlúčeniu spoločnosti AXA pojišťovna, a.s., so sídlom v Prahe, IČ: 28 195 604 ako spoločnosti zanikajúcej so spoločnosťou UNIQA pojišťovna, a.s., so sídlom v Prahe, IČ: 49 240 480 ako spoločnosťou nástupníckou a zlúčenie týchto obchodných spoločností bolo dňa 31.8.2021 schválené Českou národnou bankou. V dôsledku tohto zlúčenia zanikla spoločnosť AXA pojišťovna, a.s. a jej univerzálnym právnym nástupcom sa stala spoločnosť UNIQA pojišťovna, a.s., so sídlom v Prahe, IČ: 49 240 480, ako to vyplýva zo zápisu v obchodnom registri Mestského súdu v Prahe pod sp.zn. B12826. Uvedená zahraničná právnická osoba na území Slovenskej republiky zriadila svoju organizačnú zložku s označením UNIQA pojišťovna, a.s., pobočka poisťovne z iného členského štátu, so sídlom Krasovského 3986/15, 851 01 Bratislava - mestská časť Petržalka.
15. Z lustrácie obchodného registra mal súd preukázať, že uvedená organizačná zložka zahraničnej osoby bola zapísaná do obchodného registra Okresného súdu Bratislava 1 dňa 21.05.2021. Zahraničná

právnická osoba UNIQA pojišťovna, a.s., so sídlom Evropská 810/136, 160 00 Praha 6 - Vokovice, podniká v Slovenskej republike práve cez túto organizačnú zložku, ktorú má umiestnenú na našom území podľa § 21 ods. 3 Obchodného zákonníka. Samotná skutočnosť, že organizačná zložka zahraničnej právnickej osoby umiestnená na území Slovenskej republiky je zapísaná do obchodného registra neznamena, že táto organizačná zložka je nositeľom procesnej subjektivity. S ohľadom na vyššie uvedené súd pre úplnosť uvádza, že žalovaný mal byť v tomto konaní označený ako UNIQA pojišťovňa, a.s., so sídlom Evropská 810/136, 160 00 Praha 6, IČO: 49 240 480, konajúca prostredníctvom organizačnej zložky: UNIQA pojišťovňa, a.s., pobočka poisťovne z iného členského štátu, so sídlom Krasovského 3896/15, 851 01 Bratislava - mestská časť Petržalka, IČO: 53 812 948

16. V zmysle citovaného ustanovenia § 161 ods. 1 CSP je súd povinný v každom štádiu konania prihliadnuť na to, či sú splnené podmienky, za ktorých možno konať vo veci (procesné podmienky). Jednu zo základných procesných podmienok na strane strany sporu predstavuje procesná subjektivita. Uvedená podmienka vyjadruje spôsobilosť byť sporovou stranou, teda mať procesné práva a povinnosti, ktoré zákon strane sporu priznáva, alebo ukladá. Jej predpokladom je hmotnoprávna subjektivita vo význame spôsobilosti mať práva a povinnosti podľa hmotného práva.

17. Žalobca nepostupoval správne, keď ako žalovaného v žalobe označil organizačnú zložku podniku zahraničnej osoby. Žalovaný, tak ako je označený v žalobe nie je samostatným právnym subjektom, ale organizačnou zložkou, a preto nemá samostatnú spôsobilosť v hmotnoprávnej ani procesnoprávnej rovine. Skutočnosť, že zahraničná osoba je oprávnená podnikáť na území SR podľa § 21 Obchodného zákonníka, nemení nič na tom, že organizačná zložka podniku zahraničnej osoby nemá spôsobilosť byť stranou sporu a nenadobúda ju ani zápisom do obchodného registra. Spôsobilosť byť stranou sporu má iba zahraničná osoba. Preto bolo nutné žalovaného označiť ako zahraničnú osobu konajúcu na území SR prostredníctvom organizačnej zložky. Uvedený nedostatok procesnej subjektivity na strane žalovaného nemôže súd zmeniť ani odstrániť. Je povinný na túto skutočnosť prihliadať v ktoromkoľvek štádiu konania. Súd nemá poučovaciu povinnosť a ani nie je povinný vyzývať na odstránenie väd. Žalovaný bol v žalobe označený dostatočne určito uvedením obchodného mena, sídla a IČO tak, aby ho nebolo možné zameniť s inou osobou. Takýto nedostatok konania nemožno odstrániť v zmysle § 129 CSP, keďže nejde o vadu konania spočívajúcu v jeho nesprávnosti alebo neúplnosti. Do úvahy neprichádza ani postup podľa § 80 CSP. Keďže v danom prípade sa jedná o neodstrániteľnú procesnú prekážku na strane žalovaného spočívajúcu v nedostatku jeho spôsobilosti byť stranou sporu, ktorá tu existovala už v čase podania žaloby na súde prvej inštancie, súd nemá inú možnosť ako konanie zastaviť. Uvedený právny názor je aj v súlade s konštantnou judikatúrou (napr. Uznesenie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9Co/204/2018 zo dňa 25.04.2019, Uznesenie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 13Cob/136/2016 zo dňa 28.06.2016, rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/53/2001, sp. zn. 5Cdo/130/2011).

18. Súd poukazom na vyššie uvedené dospel k záveru, že v danom prípade neexistencia procesnej subjektivity označeného žalovaného je dôvodom pre zastavenie konania podľa § 62 Civilného sporového poriadku a zároveň predstavuje nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, a preto súd konanie zastavil.

19. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

20. Podľa § 256 ods. 1 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

21. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

22. Podľa čl. 4 ods. 1 a 2 základných princípov CSP, ak sa právna vec nedá prejednať a rozhodnúť na základe výslovného ustanovenia tohto zákona, právna vec sa posúdi podľa ustanovenia tohto alebo iného zákona, ktoré upravuje právnu vec čo do obsahu a účelu najbližšiu posudzovanej právnej veci. Ak takého ustanovenia niet, súd prejedná a rozhodne právnu vec podľa normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom, a to s prihliadnutím na princípy všeobecnej spravodlivosti a princípy, na ktorých spočíva tento zákon, tak, aby výsledkom bolo rozumné usporiadanie procesných vzťahov zohľadňujúce stav a poznatky právnej náuky a ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít.

23. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 256 ods. 1 CSP a contrario i za použitia analógie podľa citovaného čl. 4 ods. 1 a 2 základných princípov CSP. Z citovaného ustanovenia § 256 ods. 1 CSP je zrejmé, že vyžaduje zodpovednosť za zavinenie strany, ktorej procesný úkon mal za následok zastavenie konania. Pri rozhodovaní o trovách konania okresný súd skúmal otázku zavinenia a hodnotil ju podľa procesného výsledku. Z obsahu spisu je zrejmé, že k zastaveniu konania voči žalovanému došlo dôsledkom toho, že žalobca uplatnil nárok na súde voči žalovanému, ktorý už v čase podania žaloby nemal spôsobilosť byť stranou sporu, teda procesne zaviniť zastavenie konania. Keďže zastavenie konania z procesného hľadiska zaviniť žalobca, vzniklo právo na náhradu trov konania protistrane, t. j. žalovanému. Žalovanému však súd nepriznal nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi, nakoľko možnosť priznania nároku na náhradu trov konania vylučuje skutočnosť, že nemá procesnú subjektivitu, a preto mu nie je možné v súdnom konaní či už priznávať, alebo ukladať, práva a povinnosti. Z tohto dôvodu súd o nároku na náhradu trov konania rozhodol tak, že žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie (§ 357 písm. a/, m/ CSP), ktoré je možné podať do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Žiar nad Hronom, písomne v dvoch vyhotoveniach (§ 362 ods. 1 CSP).

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP).

Podľa § 363 CSP sa v odvolaní popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sa ním sleduje a musí byť podpísané. Náležitosťou odvolania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 CSP). Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis s prílohami zostal na súde a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trov toho, kto podanie urobil (§ 125 ods. 3 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 CSP).

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

a) sa týkajú procesných podmienok,

b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie (§ 366 CSP).